

ИНДЕКСИ ПРОИЗВОДЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ INDICES OF PRODUCTION IN CONSTRUCTION

Укупна десезонирана производња у грађевинарству у трећем тромјесечју 2014. године, у поређењу са претходним тромјесечјем, мања је за 2,0%. Посматрано према врсти грађевинских објеката, у истом периоду забиљежен је раст на објектима високоградње од 0,9% и на објектима нискоградње од 0,5%.

Укупна календарски прилагођена производња у грађевинарству у трећем тромјесечју 2014. године, у поређењу са трећим тромјесечјем 2013. године, већа је за 2,6%. Посматрано према врсти грађевинских објеката, у истом периоду забиљежен је раст на објектима високоградње од 0,8% и на објектима нискоградње од 3,0%.

Од 2014. године, презентација и интерпретација индекса производње у грађевинарству усклађена је са ЕУ прописима о краткорочним статистикама и препорукама о публиковању индекса производње у грађевинарству. У складу с тим, производња у грађевинарству се тумачи тромјесечном стопом промјене израчунатом из десезонираних индекса и годишњом стопом промјене израчунатом из календарски прилагођених индекса. Овим је омогућено поређење података за Републику Српску са подацима које публикује EUROSTAT.

Подаци дати у овом саопштењу добијени су на основу „Тромјесечног извјештаја грађевинарства“ (Т КПС ГРАЂ-21). Извјештај Т КПС ГРАЂ-21 подноси пословни субјекти чија је претежна дјелатност, према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, заснованој на Статистичкој класификацији дјелатности у ЕУ, NACE Rev.2., разврстана у подручје F-Грађевинарство, као и грађевинске јединице у саставу неграђевинских пословних субјеката.

Индекси производње у грађевинарству заснивају се на извршеним ефективним часовима радника на градилиштима а према Методологији за краткорочне пословне статистике.

Пондери коришћени за израчунавање индекса производње у грађевинарству базирани су на вриједности извршених грађевинских радова.

Десезонирање је извршено методом TRAMO-SEATS на тромјесечној серији индекса (Ø2010=100), која почиње индексом за прво тромјесечје 2005. године.

Десезонирани индекси подразумевају да су подаци прилагођени за утицај сезоне и календарских дана.

Календарски прилагођени индекси подразумевају да су подаци прилагођени за календарске дане.

Total seasonally adjusted production in construction in the third quarter of 2014, compared to the previous quarter, decreased by 2.0%. During the same period, by type of construction, an increase by 0.9% was recorded for buildings and an increase by 0.5% for civil engineering.

In the third quarter of 2014, compared to the third quarter of 2013, total working-day adjusted production in construction increased by 2.6%. During the same period, by type of construction, an increase by 0.8% was recorded for buildings and an increase by 3.0% for civil engineering.

Since 2014, the presentation and interpretation of indices of production in construction is harmonised with the EU regulations referring to short-term statistics and recommendations for the publishing of indices of production in construction. Accordingly, production in construction is interpreted through the quarterly change rate calculated on the basis of seasonally adjusted indices and the annual change rate calculated on the basis of working-day adjusted indices. This allows for the comparison of data for Republika Srpska with those published by EUROSTAT.

Data given in this Release were obtained through the "Quarterly report on construction work" (T KPS GRAD-21). T KPS GRAD-21 is submitted by business entities whose predominant activity, according to the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is based on the Statistical Classification of Economic Activities EU NACE Rev.2, is in the section F-Construction, as well as by construction units which are in composition of non-construction business entities.

Indices of production in construction are based on the performed effective hours worked on construction sites, in accordance with the Methodology of Short-Term Business Statistics.

Weights used for the calculation of indices of production in construction are based on the value of performed construction works.

Seasonal adjustment has been performed using the TRAMO-SEATS method on the quarterly index series (Ø2010=100), which begins with the index for the first quarter of 2005.

Seasonally adjusted indices indicate that data are adjusted for both seasonal and working-day effects.

Working day adjusted indices indicate that data are adjusted only for working-day effects.

Графикон 1. Индекси производње у грађевинарству, I 2010 – III 2014. (Ø2010=100)
Graph 1. Indices of production in construction, 1st quarter 2010 – 3rd quarter 2014 (Ø2010=100)

1. ПРОИЗВОДЊА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ - ТРОМЈЕСЕЧНЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ ДЕСЕЗОНИРАНИХ ИНДЕКСА
PRODUCTION IN CONSTRUCTION - QUARTER-ON-QUARTER CHANGE RATES CALCULATED ON THE BASIS OF SEASONALLY ADJUSTED INDICES %

	II 2013 I 2013	III 2013 II 2013	IV 2013 III 2013	I 2014 IV 2013	II 2014 I 2014	III 2014 II 2014	
УКУПНО	0,6	2,1	0,0	8,9	-3,8	-2,0	TOTAL
Објекти високоградње	-2,1	-3,2	-0,4	30,4	-23,6	0,9	Buildings
Објекти нискоградње	-3,1	4,2	-2,4	5,9	1,2	0,5	Civil engineering

2. ПРОИЗВОДЊА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ - ГОДИШЊЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ КАЛЕНДАРСКИ ПРИЛАГОЂЕНИХ ИНДЕКСА
PRODUCTION IN CONSTRUCTION - YEAR-ON-YEAR CHANGE RATES CALCULATED ON THE BASIS OF WORKING-DAY ADJUSTED INDICES %

	II 2013 II 2012	III 2013 III 2012	IV 2013 IV 2012	I 2014 I 2013	II 2014 II 2013	III 2014 III 2013	
УКУПНО	-11,7	-7,5	-7,7	19,5	10,9	2,6	TOTAL
Објекти високоградње	-2,9	-8,7	-7,6	23,1	-3,9	0,8	Buildings
Објекти нискоградње	-15,6	-6,3	-9,1	14,9	13,0	3,0	Civil engineering

3. ПРОИЗВОДЊА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ - ИЗВОРНИ (НЕПРИЛАГОЂЕНИ) ИНДЕКСИ¹⁾
PRODUCTION IN CONSTRUCTION - ORIGINAL (UNADJUSTED) INDICES¹⁾

	Структура Structure	III 2014 Ø 2013	III 2014 III 2013	I-III 2014 I-III 2013	
УКУПНО	100,0	114,6	102,3	108,2	TOTAL
Објекти високоградње	31,3	110,5	100,8	104,9	Buildings
Објекти нискоградње	68,7	116,4	103,0	109,6	Civil engineering

¹⁾ Индекс за грађевинарство укупно је композитни индекс који се изводи из индекса високоградње и нискоградње и њиховог учешћа (структуре) у укупној грађевинској активности у одређеном тромјесечју.

¹⁾ Index for total construction is a composite index derived from the indices of buildings and civil engineering and their share (structure) in the total construction activity in a quarter.

4. СТРУКТУРА ИЗВРШЕНИХ ЕФЕКТИВНИХ ЧАСОВА ПРЕМА ВРСТИ РАДОВА, III ТРОМЈЕСЕЧЈЕ 2014. ГОДИНЕ
COMPOSITION OF PERFORMED EFFECTIVE HOURS BY TYPE OF WORK, 3rd QUARTER 2014 %

	Структура Structure	Новоградња New construction	Реконструкције, поправке и одржавање Reconstruction, repair and maintenance of existing construction	
УКУПНО	100,0	53,6	46,4	TOTAL
Објекти високоградње	40,2	28,8	11,4	Buildings
Објекти нискоградње	59,8	24,8	35,0	Civil engineering

Графикон 2. Структура извршених ефективних часова према врсти радова, III тромјесечје 2014.
Graph 2. Composition of performed effective hours by type of work, 3rd quarter 2014

ДОДАТАК - ТРОМЈЕСЕЧНИ ИНДЕКСИ ПРОИЗВОДЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
ANNEX - QUARTERLY INDICES OF PRODUCTION IN CONSTRUCTION

Ø2010=100

Тромјесечје Quarter	Индекси Indices											
	укупно total				објекти високоградње buildings				објекти нискоградње civil engineering			
	изворни ¹⁾ original ¹⁾ *	десезонирани seasonally adjusted	календарски прилагођени working-day adjusted	тренд trend	изворни original	десезонирани seasonally adjusted	календарски прилагођени working-day adjusted	тренд trend	изворни original	десезонирани seasonally adjusted	календарски прилагођени working-day adjusted	тренд trend
2010												
I	79,7	106,2	80,1	107,2	83,7	109,6	83,7	111,8	76,9	103,2	76,8	103,1
II	101,4	101,4	102,0	102,3	109,1	104,1	109,1	103,3	97,2	99,6	97,2	101,7
III	109,4	99,4	110,1	99,5	106,8	94,9	106,8	95,4	111,6	101,7	111,8	101,6
IV	109,4	97,7	110,1	98,0	100,3	88,1	100,3	88,5	114,3	101,9	114,4	102,2
2011												
I	73,1	96,3	73,4	96,2	62,6	83,4	62,6	82,5	79,0	102,8	78,9	103,0
II	98,7	96,4	99,2	96,1	79,5	76,4	79,5	77,7	107,5	104,9	107,5	103,9
III	103,8	94,7	104,4	95,4	83,8	74,4	83,8	74,8	113,2	103,5	113,4	104,4
IV	105,4	96,4	105,7	95,8	84,9	74,1	84,9	73,5	114,5	105,4	114,2	104,9
2012												
I	71,6	94,5	72,0	95,5	52,8	72,0	52,8	73,2	80,8	104,8	80,8	105,7
II	99,7	97,0	100,2	95,1	78,5	74,3	78,5	73,8	111,4	108,7	111,4	106,1
III	107,6	95,8	107,9	96,3	85,6	74,9	85,6	74,2	117,5	104,4	117,2	105,4
IV	106,5	96,1	107,2	94,8	84,0	73,5	84,0	73,7	116,9	105,7	117,0	103,8
2013												
I	67,4	88,9	67,7	89,3	53,3	72,9	53,3	72,7	78,4	100,6	78,3	101,5
II	88,0	89,4	88,5	91,1	76,2	71,4	76,2	71,2	94,0	97,5	94,0	100,1
III	99,2	91,3	99,8	90,6	78,2	69,1	78,2	69,7	109,7	101,5	109,9	100,3
IV	98,3	91,2	98,9	93,0	77,7	68,8	77,7	68,9	106,2	99,1	106,3	101,5
2014												
I	80,6	99,3	80,9	90,3	65,8	89,8	65,6	68,7	90,1	105,0	89,9	103,1
II	97,6	95,6	98,1	95,6	73,2	68,6	73,2	68,7	106,3	104,4	106,3	104,3
III	101,8	93,7	102,4	93,5	78,8	69,2	78,8	68,9	113,0	104,9	113,1	104,7

* исправљен податак / corrected data

Саопштење припремио: Желимир Радишић
e-mail: zelimir.radicic@rzs.rs.ba

Prepared by: Želimir Radišić
e-mail: zelimir.radicic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 – Др Радмила Чичковић, директор – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Radmila Čičković, PhD, Director General – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged